

napisal, g. pisatelj našel veselejših pojavov. — Slovanskim ušesom kaj neprijetno zvené izrazi kakor n. pr. v Leipzigu se je šolal, m. v Lipskem. Kaj Hrvatom niso znana prvotno slovanska imena? —

Naposled častitamo „Matici Hrvatski“ za temeljito knjigo. Ob enem pa prosimo, naj bi nam Slovencem mesto nemške književne povestnice skoro podala hrvaško, ki bi jo tako radi imeli in čitali.

D.

Razne stvari.

Naše slike.

V prvi sliki poslednje (7.) številke smo predstavili moža, ki je bil izmed največjih učenjakov sedanjega časa na polju fizike in fizijologije. **Herman Lud. Helmholtz** ni samo obsegal velikanskega znanja, ampak je tudi povzdignil vedo do lepih pridobitev. Rodil se je dné 31. vel. srp. l. 1821. v Potsdamu, učil se zdravilstva, bil vojaški zdravnik in po nekaterih drugih službah postal l. 1849. profesor fizijologije v Königsbergu, l. 1871. pa v Berlinu. V tej službi je deloval do smrti, ki ga je ugrabila dné 8. kimovca leta 1894. Deloval je skoro v vseh delih fizikalne vede, zlasti pa se je pečal z vprašanjem o sili, o njenem ohranjanju in o medsebojnem delovanju sil. Posebno znamenito pa je njegovo delovanje v fizijološki optiki in akustiki. Razkladal je, kako vidimo barve, kako sestavljamo barve, („Theorie der zusammengesetzten Farben“, 1852), o mrežnici in njenem delovanju, posebno pa je spisal znamenito delo: „Handbuch der physiologischen Optik“ (1859—1866), v katerem nahajamo vse njegove tako važne pridobitve v nauku o gledanju. Jednako imenitno je njegovo drugo večje delo: „Lehre von den Tonempfindungen“ (1862), v katerem razkazuje, kaj je bistvo zvoka, zakaj imajo razni glasovi različni značaj in kako ga občuti naše uho. Kdor se je globlje pečal z optiko ali akustiko, ta ni mogel preslišati ali prezreti Helmholtzovega imena. Iz tega se pa vidi, da sega njegov nauk tudi v dušeslovje in v nauk o spoznavanju. — Tak mož je pač vreden, da mu ohrani človeštvo hvaležen spomin. — „Dvoboj.“ V naši dobi vsakovrstnih dvobojev ni čuda, ako se bojujejo tudi naši paglavci — seveda po svoje. Naša slika nam predočuje dvoboj te vrste tako umevno in resnično, da nam je ni treba prav nič razkladati. — Mesto **Krk**. Na južno-zapadni strani otoka Krka je mesto istega imena. Prijazno se dviga ob morskem bregu v višavo in te z vso vnanjostjo spominja drugih južnih pomorskih mest. Najbolj vzbuja pozornost stolp biskupske katedrale, ki je že ob desnem robu naše slike. Prav ob robu se skriva biskupska palača, nekdanji Frankopanov grad z močnim stol-

pom. Na drugi strani se na višavi vidi samostan s cerkvijo bratov tretjerednikov sv. Frančiška. — Mesto **Krk** ni kdo ve kako veliko, pri zadnji štetvi je imelo 2037 prebivalcev; tudi nima večjih uradov (razven cerkvenega), ker je okrajno glavarstvo na Mal. Lošinjju. Kakor je zunanji značaj mesteca laški, tako je tudi notranji; prebivalci govoré večinoma laški, a vzbuja se tudi hrvaški živelj, ki iz okolice sili v mesto. — Čedna in prostorna je biskupska katedrala s tremi ladijami. Jako lepo lego ima biskupski dom; sedaj je dokaj razdrapan, a v bližnji bodočnosti se bo lepo popravil. **Krk** ima malo luko, kamor dohaja vsak dan parobrod z Reke. Iz luke se izvažajo drva, olje in vino, kadar ga dovolj pridelajo. — **Omarjeva džamija v Jeruzalemu**. Ta svetovno znana stavba, ki je sedaj tretje mohamedansko svetišče na svetu, stoji na onem mestu, kjer je bil nekdanj judovski tempel. Pogled na džamijo je jako veličasten, zlasti od jutrove strani ali z Oljske gore. Ker smo to stavbo opisali v „Jeruzalemskem romarju“ (str. 149), ni treba sedaj zopet opisovati je. — **Obrab Kristusov na Veronikinem prtju**. Ta podoba se nam je zdela tako lepa, da smo jo hoteli podati v spomin postnega časa svojim čitateljem. — Na str. 233. podajemo sliko 14 dušnih pastirjev, Slovencev, delujočih v Severni Ameriki. Že ta pogled nam kaže, kako napreduje Slovenstvo v Ameriki. Možje drugih narodnostij so večkrat rekli, da imajo Slovenci v Ameriki veljavo in uživajo spoštovanje zaradi svojih duhovnikov. Bog daj, da bi tako ostalo, da bi dobro ime Slovencev v Ameriki rastle od leta do leta! V ta namen „Na zdravje!“ vrlim dušnim pastirjem. — Slika „**Vrnitev**“ g. Jos. Dostala, kapelana in spretnega domačega risarja, nam predstavlja mladega moža, ki se je iz tujine vrnil v domači kraj. Predno stopi v domačo vas, obstoji pred domačim znamenjem, tako znanim iz otroških let. Srce mu vskipi v srečnih spominih, solze mu zalijó oči. Ta ganljivi trenutek je prav dobro pogodil naš umetnik. Želimo, da bi naš list še večkrat imel priliko pokazati sadove njegove umetnosti.